

Kvalitetssystem

Tenestested:		Kap:B 5.1
Alle		Dok type: B
Avdeling: Helseavd PLO-avd	PANDEMIPLAN FOR VOLDA KOMMUNE	Godkjent av: Kommunestyret den....

Referanser: Smittevernplan for Volda Kommune 29.04.2004

Nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa versj 3.0 den 16.02.2006

Veileder: Pandemiplanlegging i kommunehelsetjenesten av 26.04.2009

Beredskapsplan for pandemisk influensa Helse Sunnmøre HF 28.06.2007

Planen er utarbeidd av kommuneoverlege/smittevernlege Arne Gotteberg

1. Innleiing:

Pandemiplanen er ein del av **Smittevernplan for Volda kommune**

Pandemiplanen tek særskilt føre seg dei utfordringar og omleggingar Helse- og Omsorgstenestene i Volda kommune vil stå ovanfor i ein pandemisituasjon. Planen beskriv oppgåver og organisering av helsetenesta og måtar vi kan og må omstille oss på for å løyse dei store oppgåvene som kan oppstå, jamf. Nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa. Målet er å sikre godt helstenestetilbod til innbyggjarane også i ein pandemisituasjon

Dette er ei rammeplan som blir justert og supplert med konkrete prosedyrer og retningslinjer.

Ansvar og leiing:

Kommunen si Kriselening og Beredskapsråd vert leia av ordførar, som er øverste ansvarlege for krisehandteringa i Volda kommune.

Kommuneoverlegen/smittevernlegen, som har eit særleg ansvar og mynde direkte nedfelt i Smittevernlova, leier smittevernarbeidet. I følgje vedteken Smittevernplan for Volda kommune er "Kommuneoverlegen kommunen sin fagleg medisinsk rådgjevar for helsetenesta (KHL § 3-4) og har ansvaret for kommunen sine oppgåver etter Smittevernloven (§ 7-2). Kommuneoverlegen kan delegere oppgåver etter desse lover til andre kommuneleger og kvalifisert helsepersonell"

Pandemiplanen er eit styringsreidskap også for kommunen sin kriselening, og inngår i "Plan for helsemessig og sosial beredskap for Volda kommune" Kommuneoverlegen sit i Kriseleninga og Beredskapsrådet og rapporterer til ordførar og adm.sjef ved behov

Beredskapsrådet må kvalitetssikra at andre samfunnsektorar også planlegg verksemda si for ein pandemisituasjon

Iverksetting:

Statlege mynde kan beslutte at kommunen iverkset ulike grader av beredskap for pandemi. Å iverksetje omfattande pandemiberedskap tilseier at Beredskapsrådet blir kalla saman og at vedtak - om mulig og nødvendig - blir gjort av Kommunstyret. Etter Smittevernloven § 4-1 kan kommunelegen handle på vegne av Kommunstyret i hastesaker om diverse smitteverntiltak. Omlegging av verksemda for å møte vanlege og periodiske smittevernutfordringar kan skje administrativt på initiativ frå kommuneoverlegen/smittevernlegen som rapporter til adm.sjefen

2. Definisjon

Influensapandemiar er store, verdsomspennande epidemiar av influensa med eit nytt og farleg virus som store delar av befolkninga manglar immunitet mot. Dei opptrer med varierande mellomrom og

Utgåve	Dato:	Ertstatter utgave nr:	Datert	Side 1 av 1
20.05.2009				

Tenestested:	TEMA Pandemiplan for Volda Kommune	Kap: Dok type: Godkjent av:
Avdeling:		

medfører meire sjukdom og dødsfall enn vanleg sesonginfluensa og kan få omfattande skadeverknadar helsemessig og samfunnsøkonomisk. I vår del av verda regnas pandemiar av smittsame sjukdommar som ein av dei mest sannsynlige årsaker til større akutte krisetilstandar. I tidegfasar av pandemi vil det vere stor usikkerheit om omfanget og kor alvorlig situasjonen vil bli. Bildet kan endre seg undervegs både positivt og negativt

Synonymer/søkeord:

Pandemisk influensa. Fugleinfluenza H5NI. Svineinfluenza A(H1N1) Spanskeesyken. Hong-Kong syken

3. Målsetjing

er å legge til rette for at kommunen under ein influensapandemi kan:

- førebygge smittespreiing og redusere sjukdom og død
- behandle og pleie sjuke og døyande heime og i kommunal helseinstitusjonar
- oppretthalde naudsynte samfunnsfunksjonar innenfor sektorane i kommunen til tross for stort sjukefråvære
- gi fortløpaende kunnskapsbasert og samordna informasjon til innbyggjarane, massemedia, andre sektorer, regionale og sentrale myndigheter

4. Fasar under ein pandemi:

Fasar	Skildring
Interpandemisk periode	
1.	Ikkje nokon nye influensavirussubtyper er oppdaga hos mennesker.
Ikkje nye virus	Ein influensavirussubtype som kan gje opphav til infeksjon hos menneske kan være tilstade hos dyr. I så fall vurderar ein risiko for smitte til mennesker som lav.
2.	Ikke nokon nye influensavirussubtyper er oppdaga hos mennesker.
Nytt virus hos dyr	Likevel sirkulerar det dyreinfluenasavirus som utgjer ein reell risiko for sjukdom hos mennesker.
Pandemisk periode med behov for særleg årvakenhet	
3.	Sjukdom hos menneske med ny subtype, men ingen spreiling mellom mennesker, eller sjeldne tilfelle av smitte til nærbolig.
Smitte til menneske(r)	
4.	Små klynger med begrensa spreiling mellom mennesker, men geografisk avgrensa, noko som tydar at viruset ikke er godt tilpassa mennesker.
Begrensa smitte mellom mennesker	
5.	Større klynger av personar med infeksjon, men framleis geografisk avgrensa, noko som tydar at viruset er i ferd med å tilpasse seg mennesker, men framleis ikkje smittar lett mellom mennesker (betydelig pandemirisiko)
Pandemisk periode	

Utgåve 1 20.05.2009	Dato:	Ertstatter utgave nr:	Datert	Side 2 av 1
--------------------------------------	--------------	------------------------------	---------------	--------------------

Tenestested:	TEMA	Kap:
Avdeling:	Pandemiplan for Volda Kommune	Dok type: Godkjent av:

6.

Aukende og vedvarande smitte generelt i befolkninga

Pandemi

Postpandemi

Tilbake til interpandemisk periode

5. Omfang – ulike scenarier for Volda Kommune:

Med 8300 innbyggjarar i kommunen og omlag 1700 studentar basserar vi følgjande ROS analyse på eit befolkningsgrunnlag på ca 10000 mennesker. I PLO avdelinga er det 185 årsverk fordelt på 310 personar. I helseavdelinga 21 årsverk fordelt på knappe 30 personar. Tilsaman 340 personar i heil og deltidsstilling

Det som blir ei særleg utfordring for Helse og Omsorgstenestene er at av dei mange gamle og kronisk sjuke pasientane vi har, vil mange bli mykje sjukare og meire hjelpe- og behandlingstrengande, samstundes med at ein ikke uvesentleg del av personellet også er sjuke. Det må oppretta plassar for meirintak av pandemisjuke både frå heimesituasjonen og frå sjukhuset

Scenarier:

Moderat pandemi – Volda kommune:

- 30 % av heile befolkninga blir smitta i løpet av eit halvt år ca 3.000 personar
- 15 % av befolkninga blir sjuke og sengeliggande ca 1.500 personar
- Overdødeligheit kalkulert til 0,1-0,4 % av dei sjuke ca 1 - 6 personar
- På det verste vil 4 – 5 % være sjuke og sengeliggande samtidig ca 400 -500 personar

Katastrofal pandemi – Volda kommune:

- 50 % av heile befolkningen blir smitta i løpet av eit halvt år ca 5.000 personar
- 25 % av befolkninga blir sjuke og sengeliggande ca. 2.500 personar
- Overdødeligheit blir anslått til 0,4 – 1,1 % av de sjuke ca 10 – 27 personar
- På det verste vil ca 8 % være sjuke og sengeliggande samtidig ca 800 personar

Moderat pandemi – tilsette i Helse og Omsorgstenestene i Volda kommune:

- 30 % av dei tilsette blir smitta i løpet av eit halvt år ca 100 personar
- 15 % av dei blir sjuke og sengeliggande ca. 50 personar
- På det verste vil 4 – 5 % være sjuke og sengeliggande samtidig ca 13 – 17 tilsette

Katastrofal pandemi – tilsette i Helse og Omsorgstenestene i Volda kommune:

- 50 % av dei tilsette blir smittet i løpet av eit halvt år ca 170 personer
- 25 % av dei tilsette blir sjuke og sengeliggande ca 85 personer
- På det verste vil ca 8 % være sjuke og sengeliggande samtidig ca 28 tilsette

Ang. personell er det ikkje teke omsyn til eventuelt fråvære pga sjuke barn, pårørande m.v.

Tenestested:	TEMA	Kap:
Avdeling:	Pandemiplan for Volda Kommune	Dok type: Godkjent av:

6. Vaksiner, medisiner og utstyr

Vaksiner:

Det vil ta 4-6 mnd etter utbrudd av pandemi før det føreligg effektiv influensavaksine mot denne. Kommunehelsetenesten, spesielt helsesøsterenesten er budd på massevaksinasjonsopplegg som vil kunne omfatte store deler av befolkningen. Helseavdelinga har fått opplæring i og har utarbeidd eigen **Prosedyre for massevaksinering ved pandemi** oppdatert 30.04.2009 Vaksinering vil finne stad på Samfunnshuset for Volda sentrum og på utvalgte grendahus i krinsane

Medisiner:

Det er utvikla spesifikke antivirale medisiner: oseltamivir (75 mg x 2 i 5 dager) eller zanamivir (2 inhalasjoner 2 ganger daglig i 5 dager) Viruset er følsomt mot begge desse medikamenta, og det kan vere aktuelt å bruke medisinene både i behandlande og førebyggande hensikt.

Det vil i betydeleg grad vere behov for antibiotika og utstyr til intravenøs infusjon både utan og med antibiotika og surstoff og annan respirasjonsbehandling

Prioriteringar

Både for vaksiner og medisiner vil forsyningane kunne være for små i forhold til behova. Det er utarbeidd nasjonale retningslinjer for prioritering og bruk av desse legemidlane

Ein må kalkulere med at det kan bli svært stor pågang etter begrensa ressursar. Dersom dette blir eit problem og vi ikkje kan nytte den ordinære distribusjonsveg av medisiner gjennom apotek må det planleggast utlevering frå særleg sikra lager av vaksiner/medikament

Utstyr

Det vil i betydeleg større grad vere behov for smittevernutstyr. Dette gjelde m.a

- Desinfeksjonsmidlar som er effektive mot viruset, eks 70% desinfeksjonssprit, andre desinfeksjonsmidlar
- Handdesinfeksjonsutstyr
- Kirurgiske munnbinder + event augebeskyttelse
- Beskyttelseshanskars
- Eingangs smittefrakkar
- Smittesekkar og emballasje for risikoavfall

7. Organisering og framgangsmåte:

Følgjande er meint som ei skisse på korleis vi tenkjer oss å organisere opplegget

Vi byggjer på etablerte ordningar og supplerer og legg desse om og når det er naudsynt. I startfasen før vi veit sikkert kav problem vi står ovanfor, vil vi måtte ta forholdsreglar og omstille verksemda innanfor dei ordningane vi har. Men vi må heile tida vurdere om vi skal iverksetje ett eller fleire tilleggstiltak som er omtala her

Avhengig av utviklinga kan ein skildre pandemiopplegget i Volda kommune i fleire trinn.

Interpandemisk periode (fase 1 og 2)

Utgåve 1 20.05.2009	Dato:	Ertstatter utgave nr:	Datert	Side 4 av 1
--------------------------------------	--------------	------------------------------	---------------	--------------------

Tenestested:	TEMA	Kap:
Avdeling:	Pandemiplan for Volda Kommune	Dok type: Godkjent av:

- Smittevernlegen går kvart år igjennom Smittevernplan og Plan for pandemisk influensa. Kvart 4. år skal reviderte utgave leggast fram for Kommunestyret
- Smittevernlegen held seg orientert om utviklinga nasjonalt og internasjonalt gjennom rapportar fra Nasjonalt Folkehelseinstitutt, og formidlar dette vidare til aktuelle faggrupper og målgrupper i Volda
- Smittevernlegen tek initiativ til drøftingsmøter og orienteringsmøter når naudsynt og kallar inn smitteverngrupper etter behov.
- Smittevernlegen ser til at nøkkelpersonell i helseavdelinga får naudsynt etterutdanning i smittevernspørsmål

Pandemisk periode med behov for særleg årvakenheit (fase 3-5)

Følgjande punkt er alle aktuelle, men avheng heilt av utviklinga i situasjonen:

- Smittevernlegen opprettar og kallar saman ei smitteverngruppe (pandemi) av nøkkelpersonar frå Helse og Omsorgstenestene og andre tenester etter behov. Gruppa opprettar naudsynt kontakt med Helse Sunnmøre og set ned arbeidsgrupper og fordeler oppgåver ved behov
- Smittevernlegen syter for at Smittevernplan og Pandemiplan blir ajourført og pålegg aktuelle seksjonar og personell i Helse og Omsorgstenestene å gå igjennom sine områder og event foreta justeringar og utarbeiding av prosedyrer etc og detaljplanar for korleis dei skal løyse sine oppgåver.
- Smittevernlegen og smitteverngrupp (pandemi) planlegg informasjoner og tek initiativ til gjennomføring av interne planmøter og øvingar med tanke på ein event forestående pandemi
- Smittevernlegen og smitteverngruppa planlegg, event i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnerar, informasjonsopplegg for innbyggjarane og media med tilpassing av nasjonalt informasjonsmateriell til lokale forhold
- Smittevernlegen held ordførar og adm.sjef oppdatert ved behov
- Adm.sjef tek stode til kven andre kommunale avdelingar/verksemder som skal iverksette tiltak og kva som kan vere aktuelle tiltak
- Ordførar besluttar om Beredskapsrådet skal kallast inn og om det skal iverksetjast øvrige samfunnstiltak
- Institusjonar og seksjonar/kontor innan helse og omsorgstenestene vurdere om det er behov for å auke minimumsbeholdinga av fleirgangs og eingangsutstyr, herunder smittevernutstyr og medikamenter
- Institusjonar og seksjonar vurdere sin personellsituasjon i lys av forventa utfordringar
- Dersom vaksine er tilgjengelig blir iverksett plan for massevaksienring snarast

Pandemisk periode (fase 6) WHO har erklært pandemi:

Fase 6 – Norge ikkje berørt:

- Oppretthalde kriseberedskap og kommandolinjer i Helse og Omsorgstenestene og i kommunen.
- Møter i Beredskapsrådet og kommunen si Kriselening
- Kommunal Omsorgsgruppe kvalitetssikrar planane for sitt arbeide
- Skaffe seg oversikt over personell/bemanningsplaner og mulegheit for å få inn tilleggspersonell. Personar i deltidsstillingar som kan arbeide fullt mot organisert barnehagetilbod. Pensjonistar som kan gjennoppta tidlegare yrke. Personelkontoret og NAV kan ha ein sentral roller her
- Skaffe seg oversikt over samla ressursar frå frivillige organisasjonar, FIG-grupper o.a for krisedeltaking. Frivilligcentralen kan ha ei sentral rolle her
- Gå igjennom oppdaterte prosedyrer og retningslinjer for å finne smitta personar, diagnose, behandling, i tråd med WHO kasusdefinisjonar
- Sikre mulegheita for smitteverntiltak for dei sjuke i samsvar med råd frå WHO
- Detaljplanlegge mottak, diagnostisering, behandling og pleie av pasientar

Tenestested:	TEMA Pandemiplan for Volda Kommune	Kap: Dok type: Godkjent av:
Avdeling:		

- Detaljplanlegge eit omfattande og effektivt informasjonsopplegg og ein opplysningstelefon Dette er eit tiltak gjerne kan samarbeide med sjukehuset om då det er viktig at informasjonen og handteringa frå Helseforetaket og Kommunen si side er mest muleg einsarta
- Informasjon – informasjon – informasjon: Kommunikasjon langs alle linjer: heimesider, e-post, telefon, trykt materiell, pressemeldinger, avisar, radio og TV m.m.m.. Mykje materiell er tilgjengeleg frå Folkehelseinstituttet o.a. og kan brukast som det er eller omarbeidast til lokale føremål
- Konkret plan for snarleg fristilling og tilrettelegging av lokaler og andre installasjonar er tenkt brukt i samband med pandemi
- Gjere helsepersonell klar til å ta imot dei første pasientane

Fase 6 – Norge berørt:

- Beredskapsrådet/Kommunstyret drøftar situasjonen med bakgrunn dei signal eign får frå staten og iverkset alle eller deler av dei tiltaka som er omtala i denne eller andre beredskapsplanar evt. med tilpasningar etter råd frå nasjonale myndigheter
- Tilpassa pasientmottak og arbeidsoppgåver. Nokre oppgåver må kansellerast eller nedprioriterast. Andre oppgåver må prioriterast opp
- Innstille seg på store utfordringar
- Iverksette plan for utdeling av antiviralia i samsvar med nasjonale retningslinjer
- Iverksetje vaksinekampanjer, om ikkje gjort før
- Mottak og handtering av dei første pasientane med mistenkt influensapandemi i samsvar med nasjonale retningslinjer og denne pandemiplanen

Skisse av planar etter mottak av første pasient med mistenkt influensapandemi i Volda kommune:

- Vi antar at første pas. vil kontakte vakthavande lege/legevakta i Volda over telefon og forklare sjukehistorie og symptomer. Pasienten skal diagnostiseres og behandlast i samsvar med retningslinjer frå Folkehelseinstituttet Viktig å få stille sikker diagnose m.a. med virologiske tester frå nase- hals og blod.
Dersom pasienten ikkje er alvorleg sjuk, kan dette gjerast ved undersøking i eige lokale t.d knytta til legesenteret, men på ein slik måte at det er ordna med separat inngang og eit eige vente og undersøkelsesavsnitt for influensasjuke. Er pasienten dårleg eller det er usikkerheit i.f.m diagnostisering og vurdering av slike nye tilfeller, kan vi slik i startfasen henvise til sjukehuset. Det må vurderast kva som er beste lokale for dette føremålet: enten ved å låse/skilje av dei legevaktlokalene som er på legesenteret frå øvrig legesenter, eller om vi skal ta i bruk alternative lokalene like ved
- Ved større tilstrøyming av pasientar vil vi saman med Helse Sunnmøre HF Volda Sjukehus opprette eit felles pandemimottak som er planlagt like ved sjukehuset. (Sjå vedlagte plansje) Eit alternativ er Kløvertun,. Det ligg føre ei skisse om at personell frå Sjukehuset og Kommunehelsetenesten skal samarbeide om drifting av dette Pandemimottaket og om vurdering, diagnostisering og handtering av dei influensasjuke som treng nærmere undersøking/avklaring. Lokala er tenkt utstyrt med naudsynt laboratorie og röntgentester og event observasjonspost, slik at ein også kan iverksette enklare behandling.
- Øvrige pasientar vil enten bli utskreven til eigen heim eller, om naudsynt til ei Pandemiplan i Volda Omsorgssenter. Denne er planlagt etablert i Barstadtun

Utgåve 1 20.05.2009	Dato:	Ertstatter utgave nr:	Datert	Side 6 av 1
--------------------------------------	--------------	------------------------------	---------------	--------------------

Tenestested:	TEMA Pandemiplan for Volda Kommune	Kap: Dok type: Godkjent av:
Avdeling:		

- Eit hovudsiktemål må vere at flest mogeleg pasientar oppheld seg og blir behandla i eigen heim. Vi reknar med at mange av disse kun vil stå i telefonisk kontakt med helsetenesta og følgje dei råd og rettledningar som blir gitt og ta kontakt igjen ved forverring eller negativ utvikling
- Heimsjukepleie og heimeteneneste vil få stekt auka og endra arbeidsoppgåvar. Hovudproblemet er at gamle og kronisk sjuke vil bli så mykje meire sjuke og hjelpetrengande. Det vil også kome til nye paientar som må pleiast i eigen
- Helsesøsterenesten må nedprioritere mange av dei noverande oppgåver slik at eit korps av helsesøstre kan vere ei patrulje ("Feberpatrulje") som reiser rundt i heimane til influensasjuke for å vurdere tilstanden, gje råd og rettleiing og deler ut medisiner og nødvendig utstyr
- Ein stor del av kontakten mellom pasient og kommunehelseteneste må skje på telefon for å informere om og å avdekke faretegn eller for å gi råd om tiltak og behandling.. Det må oppretta ein telefonsentral med mange linjer Denne må betjenast av røynde sjukepleiarar som t.d helsesøstre

Tenestestad:	TEMA Pandemiplan for Volda Kommune	Kap: Dok type: Godkjent av:
Avdeling:		